

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 7
Nummer 4
December 2015

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevend en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Mw. J. Molenaar
Mw. D.J. Qualm-Visser
Dhr. J.T. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren is € 15 per jaar. Leidinggevend van aangesloten verenigingen ontvangen Kompas gratis. De ledenboekjes zijn bij de contributie van de vereniging inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde
Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

Vorig jaar zijn we gestart met het thema 'De Tien Geboden'. In dit nummer vind je het negende en tiende gebod. Het zijn twee ingrijpende verhalen uit de Bijbel, die ons heel duidelijk laten zien dat de zonde in ons hart begint: bij het willen hebben van iets dat een ander toebehoort of bij jaloezie op wat een ander heeft. Voor Ananias en Saffira was dat jaloezie op de goede naam van Barnabas. Voor Achab was het jaloezie op de wijngaard van Naboth.

De ene zonde brengt ook de andere teweeg. Uit de begeerte van Ananias kwamen leugens voort, uit de begeerte van Achab moord. Wie eerlijk is, weet dat verkeerde begeerten ook in ons eigen hart leven. De Heere roept ons en de kinderen op om daar niet aan toe te geven. Om dankbaar te zijn met wat Hij geeft en in afhankelijkheid van Hem te leven. We mogen de kinderen een bemoedigende boodschap geven: God wil kracht en genade geven om tot Zijn eer te leven.

Gertrude de Regt

verbindt jongeren

Het negende gebod – Ananias en Saffira

Lezen

Handelingen 5: 1-11

Zingen

Psalm 139 : 1, 14

Tien geboden : 7

Psalm 15:2, 3

Psalm 34 : 7

Psalm 140 : 11

Psalm 119 : 15, 16

Kerntekst

Gij hebt den mensen niet gelogen, maar Gode (Handelingen 5: 4b).

Het negende gebod: *Gij zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.*

Dit seizoen

Dit is het tweede seizoen waarin het thema ‘de Tien Geboden’ aan de orde komt. In het seizoen 2014-2015 hebben we de eerste vijf geboden behandeld. Dit seizoen behandelen we het zesde tot en met het tiende gebod.

De boodschap van alle schetsen zal zijn: *In het houden van Gods geboden ligt groot loon* (Psalm 19:12). Steeds verwijzen we door naar de Vervuller van de wet: de Heere Jezus Christus.

Deze schets

Deze vertelschets beschrijft de geschiedenis van Ananias en Saffira, met daarbij Zondag 43 van de Heidelbergse Catechismus die gaat over het negende gebod.

“Vraag 112: Wat wil het negende gebod?

Antwoord: Dat ik tegen niemand valse getuigenis geve, niemand zijn woorden verdraaie, geen achterklapper of lasteraar zij, niemand lichtelijk en onverhoord oordele of helpe veroordelen; maar allerlei liegen en bedriegen, als eigen werken des duivels, vermijde, tenzij dat ik de zware toorn Gods op mij laden wil; insgelijks, dat ik in het gericht en alle andere handelingen de waarheid liefhebbe, oprechtelijk spreke en belijde; ook mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen voorsta en bevordere.”

Voor de vertelling

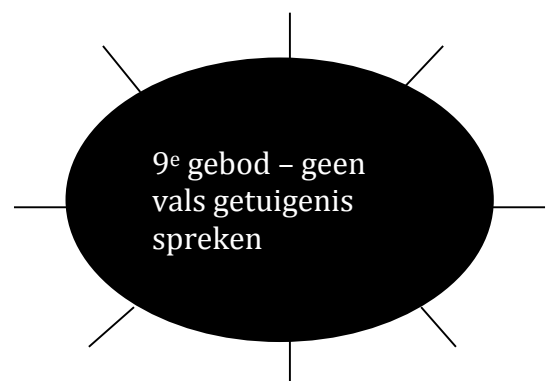
Doe voor de vertelling één van onderstaande startactiviteiten met de kinderen, om het thema te introduceren.

Startactiviteit 1

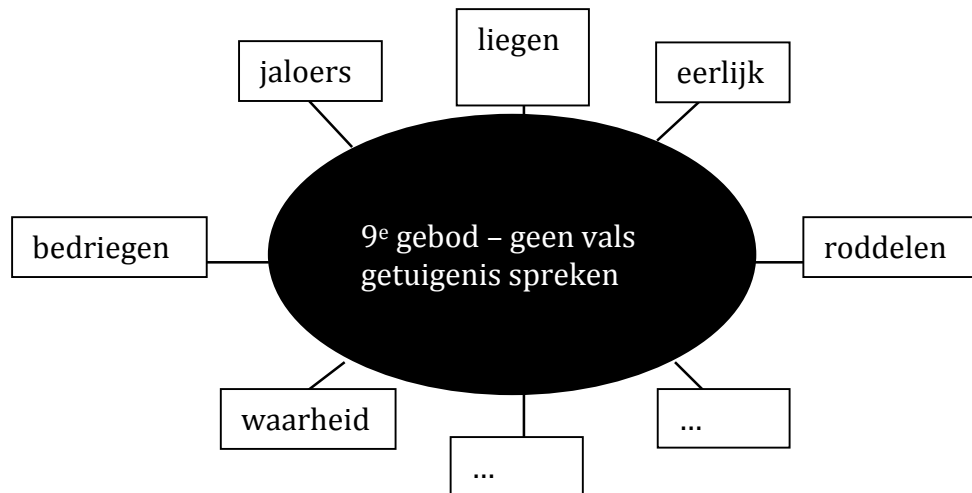
Maak met de kinderen een woordweb. Zet in het midden: negende gebod – geen vals getuigenis spreken. Zie figuur 1.

Vraag aan de groep: “Wie weet er een woord dat erbij past? Schrijf de woorden bij de lijnen van het woordweb. Zorg ervoor dat de woorden die in figuur 2 staan, in elk geval in het woordweb terecht komen. Voeg als dat nodig is, zelf extra lijntjes toe om nog meer woorden aan het woordweb toe te voegen.

Zeg tot slot: “Wat passen er veel woorden bij het negende gebod! Vandaag gaan we naar een Bijbelverhaal luisteren waarin het over liegen en bedriegen gaat. Je zult horen hoe erg de Heere liegen en bedriegen vindt. Luister maar.”

Figuur 1 – het woordweb

Figuur 2 - het half-ingevulde woordweb

Startactiviteit 2

Hang voorin de zaal een A4-tje met het negende gebod en A4-tjes met de woorden: liegen, waarheid, roddel, goede naam (of schrijf ze op een whiteboard). Maak ook een A4-tje met het woord 'doodstraf', maar hang deze er nog niet bij. Dit A4-tje gebruikt u bij de slotactiviteit na het verhaal.

Zeg: "We gaan het vandaag hebben over het negende gebod. Wie weet er eigenlijk wat er in het negende gebod staat?" Het antwoord zal zijn: Gij zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.

Vraag: "Maar weten jullie ook waarom de Heere wil dat we niet liegen?"

Schrijf de antwoorden van de kinderen in korte steekwoorden op een whiteboard of op een groot vel papier.

Zeg tot slot: "We gaan nu luisteren naar een verhaal waarin we gaan zien hoe erg de Heere het vindt als we liegen."

Vertelschets

"Kijk eens, dit geld mogen jullie verdelen onder de arme mensen van de gemeente." Met blijde ogen staat Barnabas bij de apostelen. "Ik heb een akker verkocht. Geef de opbrengst maar aan de armen. Alles wat ik heb, is eigenlijk van de Heere. En Hij wil dat we goed voor de arme mensen zorgen!"

Barnabas komt uit de stam van Levi en hij is geboren op het eiland Cyprus. Hij is een rijke man. Hij is ook een gelukkige man, want er is een groot wonder gebeurd in zijn leven. Hij heeft de Heere Jezus leren kennen. Hij kreeg de Heere en zijn naaste lief, met heel zijn hart. De akker die hij heeft, heeft hij verkocht. En het geld? Dat houdt hij niet voor zichzelf, maar hij geeft het aan de apostelen, zodat zij het kunnen verdelen onder de armen uit de gemeente in Jeruzalem. Want als je de Heere liefhebt, heb je ook andere mensen lief.

De apostelen nemen het geld aan. Ze zullen het eerlijk uitdelen. Want de Heere wil dat ze goed voor de armen in de gemeente zorgen. En zo was het ook steeds gegaan. Elke keer waren er weer mensen die geld brachten voor de armen. De mensen van Jeruzalem merkten wel hoe liefdevol de gemeenteleden met elkaar omgingen. Steeds waren er weer mensen geweest die ook bij de gemeente wilden horen. Ze waren geraakt door het woord van Gods genade, door het Evangelie van Jezus Christus. En wie door genade de Heere Jezus gaat liefhebben, die wil ook goed voor anderen zorgen.

Weet je wie dit ook heeft gezien? De duivel. Waar de Heilige Geest werkt, is de duivel er gelijk bij om dat werk te verwoesten. Al snel zullen de mensen in Jeruzalem dat merken!

In een huis in Jeruzalem zitten twee mensen, een man en een vrouw. Het zijn Ananias en Saffira. Ze horen bij de gemeente in Jeruzalem. Ze hebben ook een akker verkocht. Tussen hen in staat een zak met geld, de opbrengst. Hoor je wat ze zeggen? "Toch wel jammer om alles

aan de armen te geven, vind je niet? Zullen we ook een gedeelte zelf houden?” Ze besluiten om een deel van het geld zelf te houden. En als Ananias het geld bij de apostelen gaat brengen, zal hij zeggen dat het alles is. De apostelen hoeven dat toch niet persé te weten?

Een poosje later is de gemeente bij elkaar gekomen. Daar komt een man binnen. Hij draagt een zak met iets erin. Hij loopt naar voren, waar de apostelen zijn. De mensen kennen hem wel. Het is Ananias. Even kijkt Ananias Petrus aan. Dan begint hij te praten. “In deze zak zit geld. Dat heb ik voor mijn akker gekregen omdat ik hem heb verkocht. Ik wil graag dat jullie dit geld aan de armen geven. Want we moeten goed voor hen zorgen!” Hij zet de zak met geld op de grond, voor de voeten van de apostelen.

Even is het stil. De mensen van de gemeente kijken naar Ananias. Ze hebben wel gezien en gehoord hoe Ananias het geld aan de apostelen gaf. Vol bewondering hebben ze toegekeken. “Wat goed van Ananias!” denken ze bij zichzelf. “Die heeft veel over voor de Heere, want hij geeft veel geld aan de armen!”

Petrus kijkt naar Ananias. Maar in zijn ogen is geen bewondering te zien. Hoor maar wat hij zegt. *“Ananias, waarom heeft de satan uw hart vervuld, dat gij de Heiligen Geest liegen zoudt, en onttrekken van de prijs des lands? Zo het gebleven ware, bleef het niet uw, en verkocht zijnde, was het niet in uw macht? Wat is het, dat gij deze daad in uw hart hebt voorgenomen? Gij hebt de mensen niet gelogen, maar Gode.”*

Begrijp je wat Petrus bedoelt? Hij zegt eigenlijk: “Ananias, je bent vol van de duivel! Je hebt tegen de Heere gelogen! Je hebt niet al het geld gegeven, maar je hebt ook een deel van het geld zelf gehouden. En je doet net alsof je alles aan de Heere geeft!”

Hoe weet Petrus dat? De Heere laat het hem weten. De Heere vertelt hem dat Ananias niet al het geld heeft gegeven en dat Ananias eigenlijk alleen maar wil dat de mensen over hem zullen praten en dat ze hem een heel goede man zullen vinden. Ananias wil graag zelf de eer krijgen.

Mocht Ananias dan niet een deel van het geld houden? Natuurlijk wel. Maar dan had hij het eerlijk moeten zeggen. Nu heeft hij net gedaan of hij alles aan de Heere gaf. Ananias dacht dat de apostelen het niet zouden merken. Maar de Heere heeft het gezien. De Heere ziet alles. Hij ziet of we eerlijk zijn en de waarheid spreken. Hij weet wat er in ons hart is.

Ananias schrikt van de woorden van Petrus. Hij merkt het wel dat Petrus precies weet hoe het gegaan is. Plotseling valt Ananias op de grond. Hij beweegt niet meer. Doodstil ligt hij daar. Hij is gestorven. Wat erg! De Heere laat zien dat Hij alles weet en ziet en dat Hij de zonde straft. De Heere laat ook aan de duivel zien dat die niet het laatste woord heeft. Hij laat Zijn gemeente niet verwoesten door leugen en bedrog.

Schrik je ervan dat de Heere alles ziet wat we doen en wat we denken? Hij weet het als we liegen. Hij weet het als we over een kind uit de klas roddelen. De Heere weet alles. En toch leven we nog. De Heere geeft nog genadetijd, tijd om Hem om vergeving te vragen. Want ook voor leugenaars heeft de Heere Jezus Zijn leven gegeven.

Enkele jonge mannen van de gemeente staan op. Voorzichtig nemen ze het lichaam van Ananias op en ze brengen het weg. Ze zullen hem dadelijk begraven, want dat was de gewoonte in Israël.

Het is drie uur later. Weer komt er iemand binnen. Het is Saffira, de vrouw van Ananias. Ze weet niet wat er met haar man gebeurd is. Uren heeft Saffira op hem zitten wachten. Maar Ananias kwam niet. Daarom komt ze nu zelf.

Petrus ziet haar binnenkomen. Hij spreekt haar aan. “Saffira, ik wil je wat vragen. Kijk eens naar deze zak met geld. Hebben jullie het stuk land voor zoveel geld verkocht?” Saffira kijkt naar het geld. Ze ziet het gelijk. Dat is de zak met geld die Ananias naar de apostelen heeft gebracht. Ze antwoordt snel: “Ja, we hebben het land voor zoveel geld verkocht.” Saffira weet best dat het niet waar is, maar ze denkt dat Petrus dat toch niet kan weten. “Saffira,” zegt Petrus, “waarom hebben jij en Ananias samen afgesproken om te liegen tegen de Heere? De mannen die Ananias hebben begraven, zijn bijna weer hier en ze zullen jou straks ook begraven!” Meteen valt ook Saffira op de grond en ze sterft.

Even later komen de jonge mannen weer binnen. Ze zien Saffira op de grond liggen, gestorven. Voorzichtig nemen ze ook haar op en ze dragen haar weg om haar te begraven, bij Ananias, haar man.

Wat schrikken de mensen van de gemeente! Wat zijn ze onder de indruk! De Heere laat duidelijk zien hoe Hij de zonde haat en hoe Hij de waarheid liefheeft.

Schrik je van deze geschiedenis? Het was een erge straf voor een leugen. Als wij eerlijk zijn, weten we dat wij niet beter zijn dan Ananias en Saffira. Maar weet dat er ook voor deze zonde vergeving is bij de Heere! Denk maar aan de Heere Jezus toen hij voor het Sanhedrin stond. Hij werd van allerlei dingen beschuldigd. En wat deed Hij? Hij zweeg. Toen Hij voor Pilatus stond en de Joden Hem opnieuw beschuldigden, zweeg Hij ook. Wist Hij dan geen antwoord? O ja, maar Hij wilde geen antwoord geven. Hij, Die de Waarheid Zelf is en altijd de waarheid heeft gesproken, zweeg. Zo werd Hij ter dood veroordeeld. Zo droeg Hij de straf, om de zonde van jongens en meisjes te kunnen vergeven. Heb je Hem zo nodig? Ga dan met al je zonden tot Hem. Vertel ze Hem. Hij kan en wil ook jouw zonden, ook die van het liegen, uit genade vergeven. Voor Ananias en Saffira was het te laat, maar voor jou is er nog genade!

Slotactiviteit

Als u voor het verhaal startactiviteit 1 gedaan hebt, schrijft u het woord ‘doodstraf’ er nog bij. Hebt u startactiviteit 2 gedaan, hang dan het A4-tje met het woord doodstraf erbij.

Vraag: “Wie heeft er nog nooit gelogen?”

Ieder kind zal beseffen dat hij of zij ook wel eens gelogen heeft.

Vraag daarna: “Waarom zijn we nog niet gestorven? We hebben toch allemaal wel eens gelogen?” Bespreek met de kinderen dat er genade is voor zondaars. Ook voor mensen die liegen. Om Jezus’ wil is er vergeving!

Aantekeningen bij de tekst

Vers 2 *onttrok van de prijs enz.:* Hij houdt een deel van de opbrengst achter.

Bracht een zeker deel: Ananias doet tegenover Petrus alsof dit de hele opbrengst is.

En legde dat aan de voeten van de apostelen: zodat zij het zouden kunnen uitdelen onder de armen. Ananias en Saffira willen door hun vrijgevigheid aanzien in de gemeente verwerven.

Vers 3 *En Petrus zeide enz.:* De Heilige Geest openbaart Petrus hoe het echt is gegaan.

Dat gij de Heilige Geest liegen zoudt: het heet ‘liegen tegen de Heilige Geest’, omdat zij het geld aan God geven, Die in Zijn gemeente door Zijn Geest tegenwoordig is en woont in de gelovigen. Zij bestelen geen mensen, maar God.

Vers 6 *En de jongelingen, opstaande, schikten hem toe, en droegen hem uit, en begroeven hem:* De jonge mannen van de gemeente leggen een kleed over hem heen en begraven hem, zelfs zonder de familie te waarschuwen. Misschien heeft Petrus door de ingeving van de Heilige Geest hier opdracht toe gegeven. Het kan ook zijn dat iemand naar het huis van Saffira is gegaan, maar dat ze niet thuis was.

Vers 8 *Zeg mij enz.:* Petrus geeft Saffira nog de gelegenheid tot inkeer.

Vers 9 *zullen u uitdragen:* Door de ingeving van de Heilige Geest is Petrus volkomen zeker van zijn woorden.

Achtergrondinformatie

De zonde van Ananias en Saffira

De zonde van Ananias en Saffira is op zich niet erger of minder erg dan elke andere zonde. Petrus noemt het: liegen tegen de Heilige Geest. Dat is hetzelfde als zondigen tegen God. Het gaat bij Ananias en Saffira ook niet om één enkele zonde. Het is er slechts één uit een heel leven van zonde. Het is de zonde die voor God de maat vol maakt. Uit hun handelwijze spreekt verachting van God: alsof God het niet weet; en minachting van een dienstknecht van God: die kan het toch niet weten. Zij gaan met overleg te werk en zondigen met voorbedachten rade. Het zijn schijnheilige, eerzuchtige mensen, die zich beter willen voor doen dan zij in werkelijkheid zijn. Zij liegen en bedriegen zonder enige schaamte. Als zij merken dat hun zonde openbaar geworden is, ontkennen zij en voegen leugen bij leugen. Zij zijn verhard in het kwaad.

Kwaad doen

Maar hebben Ananias en Saffira dan ook geen goed gedaan? Ze hebben toch uit eigen beweging een akker verkocht en in elk geval een deel van de opbrengst aan God gegeven? Komt dat dan niet in rekening? Zo denken de mensen er wel over, maar God niet. God verafschuwt dergelijke berekende giften en beloont ze niet. Dat zegt Hij heel duidelijk: *Hebt acht, dat gij uw aalmoes niet doet voor de mensen, om van hen gezien te worden; anders zo hebt gij geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is. Wanneer gij dan aalmoes doet, zo laat voor u niet trompetten, gelijk de geveinsden in de synagogen en op de straten doen, opdat zij van de mensen geëerd mogen worden (Mattheüs 6:1,2).*

Een afschrikwekkend voorbeeld

Door Ananias en Saffira in Zijn gemeente op staande voet te doden, geeft God voor alle eeuwen een huiveringwekkend voorbeeld van Zijn rechtvaardige straf op de zonde. God werkte in die tijd door bijzondere tekenen en wonderen om het gezag van de prediking van de apostelen te bevestigen, onder andere door genezingen, maar ook door een wonderteken als de dood van Ananias en Saffira.

Het is een niet mis te verstane waarschuwing voor allen die in de zonde leven. We moeten niet denken dat God de zonde door de vingers zal zien. Dat maakt God volstrekt duidelijk door dit oordeel.

Opvallend is dat de Heere in de Bijbel steeds streng straft bij het aanbreken van een nieuwe periode. Denk bijvoorbeeld aan het binnengaan in het nieuwe land Kanaän (Achan gestraft) en het prille begin van de christelijke gemeente (Ananias en Saffira gestraft).

Rechtvaardigheid en evangelie

Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 11: "Is dan God ook niet barmhartig? God is wel barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig: daarom zo eist zijn gerechtigheid, dat de zonde, welke tegen de allerhoogste majesteit Gods gedaan is, ook met de hoogste, dat is, met de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft worde."

Toch zendt de Heere Zijn evangeliewoord. Dat kan om Jezus' wil.

Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe (Johannes 3: 16). Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen. Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem (2 Korinthe 5: 20, 21).

Antwoorden bij het werkboekje -10

Weetvragen

Maak de vragen. Kies steeds het goede antwoord. Zet daarna de letters die achter de goede antwoorden staan, in de vakjes onder de puzzel. Welk woord lees je?

Wie verkocht het eerst een stuk land?

- Barnabas (e)

Aan wie gaf hij het geld?

- Aan de apostelen (e)

Wie verkocht er daarna ook een stuk land?

- Ananias (r)

Hoe heette zijn vrouw?

- Saffira (l)

Tegen wie loog Ananias?

- Tegen de Heere (ij)

Omdat ze gelogen hadden, moesten Ananias en Saffira...

- Sterven (k)

Vul hier de letters in. Welk woord lees je?

e	e	r	l	ij	k
---	---	---	---	----	---

Om over te praten

Waar of niet waar? Lees de praatwolkjes. Kleur de rand van de wolkjes die waar zijn, groen.

- 'Als je iets over een ander vertelt dat waar is, roddel je niet.'
Deze uitspraak klopt niet. Als je iets vertelt dat waar is (en is het ook echt waar, hoe weet je dat?) is het misschien geen leugen, maar wel roddel. Roddelen is: opzettelijk slechte dingen over iemand vertellen. In de Catechismus, vraag 112, kun je lezen wat je juist wel moet doen: goede dingen over iemand vertellen.
- Als iemand iets ergs doet, mag je het verder vertellen.
Als iemand iets ergs heeft gedaan, ga het dan niet snel tegen anderen vertellen. Waarom niet?
Je weet vaak niet of het wel echt waar is, tenzij je er zelf bij bent geweest.
Je hebt op dat moment je naaste niet lief als jezelf. Want zou jij het leuk vinden als er zo over je werd gepraat?
Je doet iets wat God heeft verboden: kwaad over iemand vertellen.

Wat kun je dan wel doen?

Als het een vriend is: zeggen dat het niet goed was wat hij deed. Niet op een boze manier, alsof jij dat nooit zou doen, maar om zo iemand ermee te helpen.

Als het een ouder iemand is: tegen iemand vertellen die je vertrouwt. In dat geval kun jij waarschijnlijk weinig doen. Houd verder je mond tegen anderen.

Puzzels

Geheimschrift

Hieronder staat een zin in geheimschrift. Zoek in het vak de letters op die bij de cijfers horen. Cijfers met een * zijn hoofdletters. Wat lees je?

a = 1	f = 6	k = 11	p = 16	v = 21
b = 2	g = 7	l = 12	r = 17	w = 22
c = 3	h = 8	m = 13	s = 18	x = 23
d = 4	i = 9	n = 14	t = 19	z = 24
e = 5	j = 10	o = 15	u = 20	

Oplossing: *Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste, Exodus twintig vers zestien.*

Wegstreepuzzel

Streep de letters q, w, x en y weg. Welke zin houd je over?

x	q	l	x	q	i	e	q	w	g	y	e	w	q	n	w	i	y	s	q	w	z	y	o	w	n	q	y	d	x
w	e	x	t	y	x	e	y	q	g	q	q	y	e	x	y	n	q	x	y	G	w	y	o	q	x	d	q	q	y

Oplossing: *Liegen is zonde tegen God*

Volg de lijnen

Wat lees je?

Oplossing: *Gij hebt de mensen niet gelogen, maar God.*

Antwoorden bij het werkboekje +10

Om over te praten

1. Lees vraag en antwoord 112 uit de Heidelbergse Catechismus. Probeer elkaar uit te leggen wat de volgende woorden betekenen:
 - Valse getuigenis geven (Handelingen 5:8).
Vals getuigenis geven betekent liegen.
 - Woorden verdraaien (Genesis 3: 1).
Woorden verdraaien betekent dat je iemands woorden nét iets anders doorvertelt.
 - Achterklapper (Psalm 101: 5).
Een achterklapper is een roddelaar.
 - Lasteraar (2 Samuel 16: 7).
Een lasteraar spreekt kwaad van iemand anders.
 - Eigen werken des duivels (Johannes 8: 44).
Eigen werken des duivels: de duivel is een leugenaar en een bedrieger. Als wij liegen of bedriegen, doen we iets wat de duivel ook altijd doet.

Vraag 112: Wat wil het negende gebod?

Antwoord: Dat ik tegen niemand valse getuigenis geve, niemand zijn woorden verdraaie, geen achterklapper of lasteraar zij, niemand lichtelijk en onverhoord oordele of helpe veroordelen; maar allerlei liegen en bedriegen, als eigen werken des duivels, vermijde, tenzij dat ik de zware toorn Gods op mij laden wil; insgelijks, dat ik in het gericht en alle andere handelingen de waarheid liefhebbe, oprechtelijk spreke en belijde; ook mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen voorsta en bevordere.

2. In het antwoord van vraag 112 staat: "Ook mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen voorsta en bevordere."
 - a. Wat betekent dat?
Dat betekent dat ik probeer goed over andere mensen te spreken, zoveel als ik kan.
 - b. Hoe doe je dat?
Bijvoorbeeld door iets goeds over een ander te vertellen, door de fouten van een ander niet zomaar tegen iedereen te zeggen.
3. Zoek de goede woorden bij elkaar. Verbind ze met een lijntje.
Valse getuigenis geven: liegen
Woorden verdraaien: iemands woorden veranderen
Achterklappen: roddelen
Lasteren: lelijke dingen over iemand vertellen
4. Praat met elkaar over deze twee stellingen. Zijn ze waar?

'Vertel het goede van een ander tegen anderen, vertel het kwade van een ander tegen God.'

Dit is een goede regel om voor jezelf in gedachten te houden. Dit is wat de Heere wil. Er zijn nog wel een paar dingen over te zeggen:

- Het betekent niet dat je foute dingen goed moet praten, alsof het niet verkeerd was.

Fout is fout. Maar je moet zulke dingen niet expres doorvertellen.

- Als je de verkeerde dingen van anderen tegen God vertelt, vraag dan of hij of zij er berouw over krijgen mag en of God het wil vergeven. Vraag ook of de Heere je voor die

zonde bewaren wil, want jij bent niet beter!

- Bedenk bij alles wat je zegt, of je het uit liefde doet. Als dat zo is, zul je vaak ook de goede dingen zeggen.

‘Als je een halve waarheid vertelt, lieg je niet.’

Wat je zegt, is dan niet gelogen. Maar omdat je niet alles zegt, is het tegelijk ook niet waar. Want vaak laat je mensen dan iets geloven dat niet klopt. Als ze de hele waarheid hadden geweten, hadden ze er anders over gedacht.

Wegstreepuzzel

Streep de letters q, w, x en y weg. Welke zin houd je over?

Oplossing: *Liegen is zonde tegen God.*

Paspuzzel

Zet de volgende woorden op de goede plaats hieronder.

4 letters: deel deur drie geld have land prijs uren	5 letters: akker armen satan vrees vrouw	6 letters: liegen Petrus voeten	7 letters: Ananias Saffira	8 letters: Barnabas begraven gemeente verkopen	9 letters: apostelen Jeruzalem medeweten verzoeken
---	---	--	----------------------------------	--	--

Vul nu de letters in die bij de cijfers horen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

Oplossing: *Gij zult geen valse getuigenis spreken (Tien Geboden vers 7, regel 3).*

Het tiende gebod – Achab en Naboth

Lezen

1 Koningen 21: 1-7

Zingen

Psalm 27: 2 en 5

Psalm 119: 12, 26 en 59

Psalm 131: 3 en 4

Psalm 140: 4, 8 en 12

Psalm 141: 9 en 10

Tien geboden des Heeren: 7 en 8

Kerntekst

Gij zult niet begeren uws naasten huis, gij zult niet begeren uws naasten vrouw, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets dat van uw naaste is (Exodus 20: 17).

Thema

Het thema van dit jaar is de Wet of de Tien Geboden. Deze schets gaat over het laatste gebod. Eigenlijk gaat het in dit gebod over de wortel van alle zonden. Aan veel zonden gaat het begeren vooraf. Als je al zou kunnen zeggen dat je veel van de andere geboden naar de letter gehouden hebt, dan stelt het tiende gebod je toch schuldig. Er is ook een goede begeerte: naar Gods geboden leven en Hem gehoorzamen.

Introductie van het thema op de club

Voorafgaand aan de vertelling van het verhaal is het mogelijk om de tekst van het ledenboekje (voor) te lezen. Er kan dan een gesprekje gehouden worden waarbij de kinderen vast gaan nadenken over wat begeren nu eigenlijk is. Mogelijke vragen: Herken jij dit? Ben jij wel eens jaloers? Geef eens voorbeelden van dingen waar je jaloers op kunt zijn? Wat kan het gevolg zijn van jaloezie?

Vertelschets

Genietend loopt koning Achab door de tuinen rond zijn zomerpaleis. De zon schijnt, maar er waait ook een koel briesje. Het uitzicht op de bergen rond de vallei is prachtig. “Wat heerlijk is het hier toch!” denkt de koning. “Heerlijk rustig! Heel anders dan in het drukke stad Samaria, waar mijn winterpaleis staat. Daar hoor je altijd mensen: geschreeuw van kooplui, bevelen van soldaten, spelende kinderen...”

Het zomerpaleis van koning Achab ligt op een vlakte, tussen twee bergketens. Achab heeft er prachtige tuinen aan laten leggen. Die zien er heel anders uit dan de wijngaarden in de omgeving. Daar zie je vooral rechte rijen wijnstokken. In de tuinen van de koning groeien en bloeien bijzondere planten. En hij heeft er ook een moestuin aan laten leggen. Het is allemaal veel werk geweest en er is nog steeds genoeg werk te doen. Want al die planten hebben water nodig. De wijnstokken halen zelf hun water wel uit de grond, maar de planten in de tuin van Achab moeten iedere dag water krijgen. Anders gaan ze dood.

Inmiddels is Achab bij zijn moestuin aangekomen. Tevreden kijkt hij rond. “Er is goed werk geleverd. Alles ligt er mooi bij,” denkt de koning. Er groeien allerlei groenten en vruchten. “Mooi hoor, heel mooi!” De koning kijkt om zich heen. Allemaal van hem! Alleen... wat jammer dat daar een muurtje staat. Achter dat muurtje is een wijngaard. Die is niet van Achab. Eigenlijk zou de moestuin daar nog wat groter gemaakt moeten worden. Achab bekijkt eens goed hoe hij zou willen dat de grenzen zouden lopen. “Ja hoor,” denkt hij, “zie je wel, eigenlijk hoort dat stuk land er gewoon bij. Mijn tuin is pas echt af, als dat stuk erbij hoort! Wie is eigenlijk de eigenaar van die wijngaard?” Hij vraagt het na bij zijn knechten. Die weten het wel. “Die wijngaard is van Naboth, koning.” “Van Naboth? Laat hem eens bij mij komen.”

In het hart van koning Achab is begeerte gekomen. Hij wil heel graag hebben wat van iemand anders is en waar hij geen recht op heeft. Hij is niet tevreden met de overvloed die hij al heeft gekregen. Misschien herken je dit wel. In de Wet staat dat wij niet mogen begeren. Het is vaak het begin van een andere zonde...

Even later wordt Naboth bij de koning gebracht.

“Naboth,” zegt de koning vriendelijk, “ik heb je laten roepen om je een voorstel te doen. Loop eens met me mee. Zie je, hier liggen mijn tuinen. Hier, kijk, mijn moestuin. Vind je het niet prachtig? Maar kijk, Naboth, daar ligt jouw wijngaard. Eigenlijk zou mijn tuin daar nog door moeten lopen, zie je wel? Maar ja, dat land is van jou. Daarom heb ik je laten roepen. Ik wil graag die wijngaard van je overnemen. Ik zal je er ruim voor betalen. Of als je dat liever hebt, dan wil ik ook wel met je ruilen. Ik heb nog wel ergens een wijngaard die beter is dan deze. Dan krijg je die, als je dat wilt.” Vol verwachting kijkt de koning Naboth aan. Nou, hij zal wel blij zijn met zo’n mooi aanbod. Veel geld of een betere wijngaard... Achab zou wel weten wat hij moest kiezen...!

Maar nee, Naboth kijkt helemaal niet blij... Dat stuk land heeft hij van zijn vader geërfd. En die heeft het weer van zijn vader geërfd... Daardoor is dat land al heel lang in de familie. Al zo lang als de Israëlieten in het land Kanaän wonen. Toen heeft de Heere iedere stam en iedere familie zijn stuk land gegeven. Eigenlijk bleef het land van de Heere, maar Hij gaf het aan de Israëlieten om er te wonen en ervoor te zorgen. Daarom kan en mag het land niet verkocht worden. Het is geen eigendom. Naboth hoeft er niet lang over na te denken. Als hij nee zegt, wordt de koning misschien boos op hem. Als hij het wél doet, doet hij de Heere verdriet en is hij ongehoorzaam aan Gods bevel. Dát wil hij helemaal niet! Hij heeft de Heere lief en wil Hem gehoorzaam zijn. En daarom schudt hij zijn hoofd! “Nee koning,” klinkt het beslist, “*dat late de Heere verre van mij zijn, dat ik u de erve van mijn vaderen geven zou.*” Eigenlijk zegt Naboth: de Heere beware mij ervoor dat ik tegen Hem zal zondigen, dat ik Hem ongehoorzaam zal zijn. Het stuk land dat mijn familie van Hem gekregen heeft, mag ik niet verkopen.

Koning Achabs gezicht betreft. Zegt Naboth ‘nee’? Tegen hem, de koning? Tegen zo’n mooi aanbod? Daar had hij niet op gerekend. In zijn hoofd was het allemaal al geregeld, was de wijngaard eigenlijk al van hem. En nu zegt Naboth nee. De koning kijkt naar Naboth en ziet aan zijn gezicht dat verder aandringen geen zin heeft. Naboth wil God meer gehoorzaam zijn dan de koning. Achab weet best dat Naboth gelijk heeft. Het is niet naar Gods Wet om je erfdeel te verkopen. Koning Achab neemt het niet altijd zo nauw met de geboden van God, maar Naboth wel. Daar staan ze nu, tegenover elkaar: een teleurgestelde koning en een vastbesloten Naboth.

Dan draait de koning zich om en zonder nog iets te zeggen, gaat hij met grote stappen het paleis in, naar zijn slaapkamer. Hij laat zich neervallen op zijn bed en draait zijn gezicht naar de muur. Makkend ligt hij daar. Zijn mooie plan kan niet doorgaan omdat Naboth niet wil meewerken. Omdat Naboth zijn land niet wil verkopen. Achab krijgt steeds meer medelijden met zichzelf. Hij vergeet dat hij al prachtige tuinen heeft. Hij vergeet dat hij al zovéél heeft. Hij denkt alleen maar aan wat hij niet heeft, wat hij niet kan krijgen maar toch wil hebben... Kijk jij ook vaak naar een ander, wat die wél heeft en jij niet? Ben je dan jaloers? Je bent dan niet tevreden met wat je hebt, maar je wilt meer. Dat is een verkeerde begeerte, want het gaat over iets waar je geen recht op hebt.

Er komt een knecht aan de deur. “Koning, de maaltijd staat gereed. Wilt u opstaan en eten?” “Nee!” snauwt de koning. “Laat me met rust!” Ook andere knechten die iets aan de koning willen vragen, worden weggestuurd. De koning is voor niemand bereikbaar. De koning is boos. Maar dan komt Izebel, de vrouw van Achab, de slaapkamer binnen. Ze heeft gehoord dat de koning op zijn bed ligt en niets meer wil. “Wat is er aan de hand?” vraagt ze. “Waarom lig je op bed en ben je zo boos?”

“Omdat ik met Naboth gepraat heb en tegen hem gezegd heb: geef mij je wijngaard, ik zal je er goed voor betalen of je een andere wijngaard ervoor terug geven. Maar hij wil me de wijngaard niet geven.”

Izebel kijkt Achab spottend aan. “Nou zeg, ben jij nu een koning? Dat laat je toch zo maar niet gebeuren? Sta maar op, ga eten en wees vrolijk. Ik zal er wel voor zorgen dat jij de wijngaard krijgt.”

Dan gaat Izebel aan het werk. Ze schrijft brieven aan de oudsten en de edelen van de stad Jizreël waarin staat: Roep een vergadering bijeen, zoals altijd gebeurt als iemand erg gezondigd heeft en zet Naboth op een podium. Zet tegenover hem twee slechte mannen die hem ervan beschuldigen dat hij God en de koning gevloekt heeft. Breng Naboth dan buiten de stad en stenig hem.

En wat doen de oudsten? Zij wéten dat Naboth onschuldig is. Dat dit een oneerlijk proces is. En toch..., ze gehoorzamen. Ze doen precies wat Izebel heeft geschreven. Ze zoeken een paar oneerlijke mannen, die wel geld willen verdienen aan het vertellen van een leugen. De mensen uit Jizreël worden bij elkaar geroepen. Naboth wordt op het podium gezet. De mensen kijken verbaasd: Naboth? Moet hij daar staan? Heeft hij gezondigd? Ze kunnen het haast niet geloven. Iedereen heeft veel respect voor de godvrezende Naboth. Hoor, de eerste getuige gaat spreken: “Ik heb gehoord dat Naboth God en de koning gezegend heeft!” De mensen kijken elkaar ongelovig aan. God en de koning gezegend? Ze weten wel wat daarmee bedoeld wordt. Eigenlijk bedoelt de man dat Naboth gevloekt heeft, zo erg, dat je het niet kunt herhalen. Zou het waar zijn? Hoe kan het toch...?

Maar dan komt de tweede getuige: “Ik heb gehoord dat Naboth God en de koning gezegend heeft!” Nou, als er twee getuigen zijn die het gehoord hebben, dan zal het wel waar zijn. Dat heeft God zo geboden: als twee getuigen hetzelfde zeggen, is het waar.

Daar staat Naboth. Beschuldigd door valse getuigen. Hij moet sterven, terwijl hij onschuldig is aan deze zonde.

Weet je met Wie dat ook gebeurde? Met de Heere Jezus. Hij werd ook beschuldigd door valse getuigen. Hij moest onschuldig sterven. Naboth is wel godvrezend, maar niet zonder zonde. Maar de Heere Jezus had nooit zonde gedaan en toch moest Hij de dood ingaan. Om de straf voor zondaren, ook voor Naboth, te kunnen dragen.

Naboth wordt vastgegrepen en meegenomen, buiten de stad. De mensen gaan mee. Buiten de stad worden stenen opgepakt en wordt Naboth gestenigd.

Daar komt Izebel weer bij koning Achab. “Sta maar op en neem de wijngaard van Naboth in bezit. Want Naboth leeft niet meer, hij is dood.” Achab springt op. Is het Izebel gelukt om de wijngaard in bezit te krijgen? Is Naboth dood? Dan heeft hij nu zijn zin! Opgewekt loopt hij naar buiten. Hoe het zo gekomen is en of het wel eerlijk is gegaan? Het lijkt wel of de koning dat niet wil weten. Hij vraagt nergens naar, maar gaat zo snel mogelijk naar de wijngaard om nieuwe plannen te maken.

Er is nog iemand op weg naar de wijngaard. Hij is naar de wijngaard gestuurd door de Heere. Want al leek het erop, dat de Heere zijn kind Naboth vergeten was, toen hij bedolven werd onder de stenen, dat is niet zo! De Heere heeft zijn engelen gestuurd om Naboth tot Zich in de hemel te halen. Daar heeft hij meer dan een wijngaard tot een erfenis gekregen. Daar mag hij het koninkrijk van God beërven!

Nu stuurt de Heere Elia naar Achab, want je kunt niet zomaar doen wat je wilt! De Heere heeft het gezien en zal Achab straffen.

Achab schrikt op. Hij is niet alleen in de wijngaard. Er is nóg iemand! Het is een man met een kamelenharen mantel en een leren gordel om. Achab kent hem heel goed. “Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand?” Daar staat Elia, de profeet van de Heere, die hem elke keer komt waarschuwen en over Gods oordelen vertellen. Elia, die er voor gezorgd heeft dat het meer dan drie jaar droog geweest is in Israël, die de profeten van Baäl heeft gedood. Achab weet goed dat het zonde was, dat hij de wijngaard van Naboth wilde hebben. Hij weet heel goed dat hij schuldig is aan de dood van Naboth. Maar hij wil er niet aan denken.

“Ik heb u gevonden ja, omdat u niet naar de Heere wilt luisteren, maar alleen naar uw eigen boze hart. Ik heb een boodschap voor u. De Heere zal kwaad over u brengen en al uw kinderen

zullen sterven. Van uw familie zal niemand overblijven, omdat u steeds opnieuw tegen Mij gezondigd hebt en omdat u Israël tegen Mij hebt doen zondigen.”

Vreselijke dingen profeteert Elia in de naam van de Heere tegen Achab. De doden zullen niet begraven worden en Izebel, zijn goddeloze vrouw, zal door de honden gegeten worden.

Vreselijke dingen, omdat Achab en Izebel vreselijk gezondigd hebben.

Als Achab die boodschap hoort, schrikt hij heel erg. Hij scheurt zijn koninklijke mantel en trekt een rouwkleed aan. Ook buigt hij zich diep voor de Heere. Heeft Achab berouw? Is er nu diep verdriet in zijn hart, omdat hij tegen de Heere gezondigd heeft? Nee, hij is alleen maar bang voor de straf.

Maar toch ziet de Heere ook deze tranen aan. Wat is de Heere geduldig met de zondige Achab! Opnieuw moet Elia naar Achab toe. Omdat Achab zich vernederd heeft, zal de straf pas komen als Achab al gestorven is. Zo goed is de Heere, zo vol van genade. Hij zal zeker horen als je met berouw over je zonden tot Hem vlucht.

Welke begeerte leeft er in jouw hart? Verlang jij ook nog steeds naar alle dingen van deze aarde, net als koning Achab? Of is er in jouw hart dat verlangen, dat Naboth had, die de wil van de Heere wilde doen? Ken jij die begeerte en dat verlangen om de Heere lief te hebben, naar Zijn geboden te leven en te strijden tegen de zonde? Vraag of de Heere ook jou wil leren bidden:

Leer mij naar Uw wil te handelen,
'k zal dan in Uw waarheid wandelen;
neig mijn hart en voeg het saam
tot de vrees van Uwe Naam.

Aantekeningen bij de tekst

Vers 2 *kruidhof*: moestuin, groententuin.

Vers 4 *gemelijk*: verdrietig, korzelig, afkerig.

keerde zijn aangezicht om: naar de wand, van de mensen af, wilde met niemand spreken, als een verongelikt kind dat zijn zin niet krijgt.

Vers 7 *Zoudt gij nu het koninkrijk over Israël regeren?* Izebel bedoelt hiermee te zeggen dat hij het niet waard is om koning te zijn, als hij geen middel weet te bedenken om Naboth te bedwingen en hem zijn wijngaard afhandig te maken.

Vers 8 *oudsten*: oversten van de stad.

signet: koninklijk zegel of stempel.

Vers 9 *roept een vasten uit*: vastendagen werden ook onderhouden om dan onderzoek te doen naar openbaar gekomen grove zonden en die naar behoren te straffen.

in de hoogste plaats: een verheven plaats in de vergadering, waar de beschuldigde geplaatst werd zodat iedereen hem kon zien en horen.

Vers 10 *zet tegenover hem twee mannen*: de Wet vereist een eensluidend getuigenis van tenminste twee mannen.

zonen Belials: gewetenloze mensen.

gezegend: het vloeken werd voor zo vreselijk gehouden, dat het op bedekte manier genoemd werd.

voert hem uit: misdadigers werden meestal buiten de steden of dorpen ter dood gebracht.

stenig hem: naar Gods wet moest een vloeker gestenigd worden, Leviticus 24: 15 en 16.

Vers 15 *bezit de wijngaard van Naboth erfelijk*: neem in bezit. Het erfgoed wordt verbeurd verklaard en vervalt aan de koning.

Vers 20 *hebt gij mij gevonden*: durft u mij onder ogen te komen, ondanks dat u weet dat ik u haat?

verkocht: overgegeven aan de slavernij van de zonde.

Vers 21 *de beslotene en verlatene in Israël*: die gevangen is en in de steek gelaten werd.

Vers 27 *dat hij zijn klederen scheurde*: een voorbeeld van slechts uiterlijk en tijdelijk berouw, dat niet voortkwam uit een hart dat door het geloof gezuiverd en bekeerd was, zoals te zien is in het vervolg van de geschiedenis.

Vers 29 zo zal Ik het kwaad in zijn dagen niet brengen: een voorbeeld van Gods goedheid, waardoor Hij de welverdiende straf uitstelt om een geveinsde vernedering.

Achtergrondinformatie

Erven

Waarom weigert Naboth zo beslist zijn wijngaard aan Achab te verkopen?

De wet van Mozes verbood de gehele vervreemding van het vaderlijk erfdeel en vooral het overgaan van de grond van de ene stam op de andere. Een eigendom kon verkocht worden tot aan het jubeljaar. Dan kwam het aan zijn oorspronkelijke eigenaar terug (Leviticus 25: 23, Numeri 36: 6-9).

Achab wilde dat Naboth afstand deed van zijn erfenis, maar Naboth weigerde dit voorstel om gewetens- en godsdienstige redenen. Hij wilde Gods bevel niet overtreden. In feite wist Naboth zich beheerder in plaats van bezitter.

Een erfdeel had je ook niet alleen voor jezelf. Je zorgde er ook mee voor de armen en behoeftigen, door van de oogst wat te laten liggen.

Jizreël

In Jizreël is het zomerpaleis van Achab. Het lag op ongeveer 32 kilometer ten noorden van Samaria, aan de oostelijke zijde van de vlakte van Esdraelon en bood een mooi en uitgestrekt vergezicht: naar het westen de vruchtbare vlakte en de bergketen Karmel, naar het oosten de Jordaan en verder de bergen van Gilead. De naam Jizreël werd gegeven aan de stad en aan de vallei of de vlakte die daar beneden ligt tussen Gilboa en de kleine Hermon.

Aan de buitengewone vruchtbaarheid van deze vlakte had Jizreël (God zaait) waarschijnlijk zijn naam te danken.

Jizreël of Meggido is ook een plaats waar veel strijd geleverd is.

Wet

In deze geschiedenis worden meerdere geboden met de voeten getreden:

Het zesde gebod: gij zult niet doodslaan.

Het negende gebod: gij zult geen vals getuigenis spreken.

Het tiende gebod: gij zult niet begeren (...) iets dat van uw naaste is.

In de Heidelbergse Catechismus staat bij het tiende gebod: 'Dat ook de minste lust of gedachte tegen enig gebod Gods in ons hart nimmermeer kome, maar dat wij te allen tijde van ganser harte aller zonden vijand zijn en lust tot alle gerechtigheid hebben.'

Zonde tegen het tiende gebod is vaak aanleiding tot overtreding van een ander gebod. Begeren is de wortel van het kwaad. De Heere Jezus refereert hieraan als Hij zegt dat wie een vrouw aanziet om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar heeft gedaan (Mattheus 5: 27-28). Als we zo naar de geboden kijken, is er niemand die kan zeggen dat hij onschuldig is.

Vernedering en lankmoedigheid

Achab vernedert zich voor de Heere en toont berouw over wat hij gedaan heeft. Hij meent het op dat moment wel, maar het is slechts een tijdelijke bekering. Hij houdt het niet lang vol en valt al snel weer terug in zijn oude zondeleven. Achab is niet bedroefd over de zonde maar over de gevolgen van de zonde.

Toch heeft de Heere veel geduld met Achab. De Heere is te allen tijde bereid de berouwvolle zondaar te vergeven. Als de Heere al zo goed is om de straf uit te stellen bij het tijdelijk berouw van Achab, dan kunnen we zeker zijn van Zijn bereidwilligheid om ons te vergeven als ons berouw hartelijk is.

Berouw

Oprecht berouw blijkt altijd in het verlaten en mijden van de zonde. Bij oprecht berouw gaat niet over de gevolgen van de zonden voor jezelf. Het gaat erom dat je gezondigd hebt tegen een goeddoend God en Hem verdriet hebt gedaan door je zonde.

Antwoorden bij werkboekje -10

Weet je het nog?

1. Koning Achab wilde graag de wijngaard van Naboth hebben.
 Naboth zou dan een andere wijngaard krijgen.
 Naboth zou er geld voor krijgen.
 Naboth mocht kiezen tussen een betere wijngaard of geld.
2. Naboth weigerde zijn wijngaard aan de koning te verkopen, omdat
 de Heere de Israëlieten verboden had hun land te verkopen.
 hij zijn wijngaard zelf wilde houden.
 hij er te weinig geld voor kreeg.
3. Achab verzong een plan om de wijngaard toch te krijgen.
 Izebel beloofde er voor te zorgen dat Achab de wijngaard kreeg.
 Achab bleef bij Naboth aanhouden tot hij de wijngaard toch van hem kreeg.
4. Izebel liet Naboth bij zich komen.
 Izebel ging naar haar knechten.
 Izebel schreef brieven aan de oudsten van de stad.
5. Izebel zei, dat ze moesten zeggen, dat
 Naboth God en de koning gevloekt had.
 Naboth iemand gedood had.
 Naboth gestolen had.
6. De oudsten van Jizreël
 deden niet wat Izebel zei, omdat ze de Heere wilden gehoorzamen.
 deden wat Izebel zei, omdat ze bang voor haar waren.
 deden wat Izebel zei, omdat ze niet wisten dat het een leugen was.
7. Naboth werd beschuldigd, maar vrijgesproken.
 Naboth werd beschuldigd en naar de gevangenis gebracht.
 Naboth werd beschuldigd en gestenigd.
8. Toen Achab de boodschap van Elia hoorde
 kreeg hij berouw van zijn zonde.
 schrok hij van de straf.
 geloofde hij niet wat Elia zei.

Om over te praten

1a. Het tiende gebod gaat over 'begeren'. Wat is begeren eigenlijk?
Begeren is iets graag willen hebben of iets graag willen doen.

b. Zoek op de Heidelbergse Catechismus vraag 113. Vul de ontbrekende woorden in:
Dat ook de minste lust of gedachte tegen enig gebod Gods in ons hart nimmermeer kome, maar dat wij ten allen tijde van ganser harte aller zonden vijand zijn en lust tot alle gerechtigheid hebben.

c. Wat verbiedt het tiende gebod?

Niet alleen het overtreden van Gods geboden, maar ook de gedachte daaraan. Wij zijn geneigd te denken dat iets alleen zonde is als je het doet. Maar zelfs het denken (in het verborgen) aan de zonde is al zonde. Het gebod is heel radicaal: 'nimmermeer in ons hart kome'!

d. Wat gebiedt het tiende gebod?

God vraagt van ons dat wij al Zijn geboden met uit liefde houden, dat we de zonde te haten en dat we ons niet laten verleiden.

2a. Geef eens voorbeelden van goede begeerten.

Als wij honger of dorst hebben, willen wij graag eten en drinken hebben. Als wij ziek zijn, willen wij graag weer beter worden. Zo zijn er nog veel meer goede dingen, die wij mogen begeren. Dat zijn goede dingen voor ons lichaam. Maar er zijn ook goede dingen voor onze ziel. Een heel goede begeerte is: een kind van de Heere te willen worden. We moeten bidden of de Heere die goede begeerte in ons hart geven wil.

b. Zoek op Johannes 14: 13 en 14. Wat belooft de Heere Jezus hier?

Als we bidden in Zijn Naam, wil Hij ons gebed verhoren. Dan wordt de Vader verheerlijkt. Dat betekent dat de Heere dan de eer krijgt en dat je Hem mag danken voor wat Hij heeft gedaan. Dit gaat natuurlijk over goede begeerten, want voor zondige dingen kun je niet bidden.

3. Er zijn goede en kwade begeerten. Probeer met elkaar voorbeelden uit de Bijbel en die je zelf hebt meegemaakt, te bedenken.

Goede begeerten

Als de kinderen het moeilijk vinden een voorbeeld uit de Bijbel te noemen kunt u ze op laten zoeken: 1 Koningen 3: 5 -14.

Salomo begeerde wijsheid. Maar ook Hannah, Mozes, Jacob, Maria, David hadden goede begeerten.

Voorbeelden uit het eigen leven kunnen zijn: gezondheid, eten en drinken. Maar vooral ook bekering en vergeving van zonden.

Kwade begeerten

Als er geen voorbeelden uit de kinderen zelf komen, kunt u ze op laten zoeken: Handelingen 5 Ananias en Safira begeerden roem en eer, Achan, Judas, Gehazi.

Eigen voorbeelden van bijvoorbeeld jaloezie zijn op iets wat een ander heeft, graag iets willen ten koste van een ander.

Puzzel

Geheimschrift

Welke letter komt er na in het alfabet?

Oplossing: Gij zult niet begeren iets dat van uw naaste is.

Antwoorden bij werkboekje +10

Weet je het nog?

1. Koning Achab wilde graag de wijngaard van Naboth hebben.

N Naboth mocht kiezen tussen een betere wijngaard of geld.

2. Naboth weigerde zijn wijngaard aan de koning te verkopen, omdat

R de Heere de Israëlieten verboden had hun land te verkopen.

3.

G Izebel beloofde er voor te zorgen dat Achab de wijngaard kreeg.

4.

W Izebel schreef brieven aan de oudsten van de stad.

5. Izebel zei, dat ze moesten zeggen, dat
A Naboth God en de koning gevloekt had.

6. De oudsten van Jizreël
D deden wat Izebel zei, omdat ze bang voor haar waren.

7.
IJ Naboth werd beschuldigd en gestenigd.

8. Toen Achab de boodschap van Elia hoorde
A schrok hij van de straf.

Maak met de letters van de goede antwoorden een woord.: Wijngaard.

Om over te praten

1. Achab begeerde de wijngaard van Naboth. Dat is zonde tegen het tiende gebod: gij zult niet begeren. Toen Achab de wijngaard niet kreeg, werd hij boos. Naboth werd zelfs gedood. Dat is zonde tegen het zesde gebod: gij zult niet doden. De ene zonde leidde tot de andere zonde. Dat is heel vaak zo. Zoek de volgende Bijbelgedeelten eens op. Tegen welke geboden zondigden deze mensen?

Gehazi (2 Koningen 5)

Hij begeerde het geschenk van Naäman, dat Elisa geweigerd had aan te nemen (tiende gebod), daarna loog hij Naäman en Elisa voor (negende gebod).

Judas (Mattheüs 26)

Hij begeerde rijk te worden (tiende gebod), stal daarom geld wat aan de Heere Jezus gegeven werd (achtste gebod) en heeft Hem tenslotte overgeleverd aan de overpriesters en schriftgeleerden en was zo medeschuldig aan Zijn dood (zesde gebod).

Ananias en Saffira (Handelingen 5)

Hij begeerde dezelfde eer die Barnabas kreeg, omdat hij uit liefde zijn akker had verkocht en het geld de armen gegeven (tiende gebod), daarom logen ze (negende gebod).

Absalom (2 Samuël 15)

Hij begeerde de troon van zijn vader David (tiende gebod), stond tegen hem op (vijfde gebod), probeerde hem te doden (zesde gebod).

2a. Niet elke begeerte is zonde. Wat mogen we wel begeren? Zie H.C. vraag 118 en Psalm 81: 11b.

Alle dingen die zijn naar de wil van de Heere en in het geloof van Hem begeerd worden. Daarbij mogen we denken aan wat we dagelijkse nodig hebben: voedsel, kleding, gezondheid. Bovenal mogen en moeten we Hem bidden om een hart dat Hem liefheeft en vreest.

b. Noem eens voorbeelden van mensen uit de Bijbel die een goede begeerte hadden en die ook vervuld werd.

Hanna (1 Sam. 1), Mozes (Ex. 33: 14, 15), Simson (Richt. 16: 28), David (Ps. 27: 4), Maria (Luk. 10: 39, 42), Jakob (Gen. 32), Salomo (1 Kon. 3: 5-14). De Heere gaf hem zelfs meer dan hij begeerd had!

3a. Welke overeenkomsten zie je tussen de veroordeling van Naboth en de veroordeling van de Heere Jezus?

Beiden kregen een schijnproces, beiden werden na valse beschuldigingen ter dood veroordeeld.

b. Wat is het belangrijke verschil?

De Heere Jezus had werkelijk nooit zonde gedaan. Hij stierf voor de zonden van Zijn volk.

Puzzel

Vul de antwoorden in.

De antwoorden van deze puzzel staan bijna allemaal in 1 Koningen 21.

1. Achab was koning over Israël.
2. Hij wilde een wijngaard van zijn buurman hebben.
3. De vrouw van Achab heette Izebel.
4. Jehu voltrok de straf die de Heere voorzegt had (2 Koningen 9).
5. De profeet die in de tijd van Achab leefde: Elia.
6. Wie werd gedood, omdat hij de Heere niet ongehoorzaam wilde zijn? Naboth.
7. Hij werd gestenigd.
8. In deze stad was Achab koning. Samaria.
9. Die stad was de hoofdstad van Israël.
10. De oudsten van Jizreël moesten een vasten uitroepen.
11. Goddeloze koning. Achab.
12. Hoeveel getuigen waren er tegen Naboth? Twee.
13. De valse getuigen zeiden dat Naboth 'God en de koning had gezegd'.
14. In die stad werd Izebel gedood Jizreël (2 Koningen 9).
15. De Heere zou het huis van Achab maken als het huis van Jerobeam.
16. "Zo lk gisteravond niet gezien heb het bloed van Naboth en het bloed zijner zonen." (2 Koningen 9: 26).
17. Achab noemde de profeet die hem de boodschap van de Heere kwam brengen zijn vijand.

1	k	o	n	i	n	g							
2				w	i	j	n	g	a	a	r	d	
3				l	z	e	b	e	l				
4		j	e	h	u								
5				e	l	i	a						
6	n	a	b	o	t	h							
7	g	e	s	t	e	n	i	g	d				
8	s	a	m	a	r	i	a						
9	l	s	r	a	e	l							
10		v	a	s	t	e	n						
11	A	c	h	a	b								
12			t	w	e	e							
13	g	e	z	e	g	e	n	d					
14	J	i	z	r	e	e	l						
15		J	e	r	o	b	e	a	m				
16		z	o	n	e	n							
17		v	i	j	a	n	d						

Als je alle antwoorden hebt ingevuld, lees je in de dik omliggende vakjes, van boven naar beneden: Gij zult niet begeren.

Deze tekst kun je vinden in: Exodus 20: 17.